

KRUPCZYŃSKI IGNACY (1901-1940)

Urodził się 31 lipca 1901 roku w Borku. Syn Józefa, kupca i prezesa miejscowego Banku Ludowego i Marty z domu Wawrzynowicz. W latach 1906-1911 uczęszczał do szkoły elementarnej w Borku. W latach 1911-1918 uczęszczał do gimnazjum w Rawiczu, gdzie ukończył sześć klas. Od 7 stycznia 1919 roku brał udział w powstaniu wielkopolskim. Służył w 1. pułku rezerwy strzelców wielkopolskich, z którymi uczestniczył w walkach na froncie zachodnim (Babimost, Kargowa, Wielki Grójec, Nowa Wieś Zbąska). W lutym został wysłany na kurs dla aspirantów oficerskich w 10. pułku strzelców wielkopolskich (późniejszy 68. pułk piechoty).

W kwietniu 1919 roku został awansowany na stopień starszego strzelca i skierowany na front północny, na którym walczył do połowy czerwca (Czarnków, Kcynia, Rymarzew, Szubiń). Latem 1919 roku jego pułk został skierowany na front ukraiński do Małopolski Wschodniej, gdzie wszedł w skład grupy wielkopolskiej gen. Konarzewskiego. Od 18 czerwca do 15 października 1919 roku uczestniczył w walkach od Gniłej Lipy do Seretu pod Brzeżanami, Tarnopolem, Skałatem, Zbarażem i w obronie Lwowa. Jesienią 1919 roku powrócił z 10. pułkiem strzelców do Wielkopolski. Pułk obsadził odcinek frontu południowego od Sulmierzyc do Ponieca. Dowodził placówką w Janowie pod Szkaradowem, niedaleko Rawicza. 19 grudnia został odkomenderowany najpierw do batalionu zapasowego w Poznaniu, a następnie do pierwszej grupy aeronautycznej (balonowej) na Ławicy w Poznaniu, na stanowisko instruktora piechoty w szkole oficerskiej. Służył w niej do lutego 1920 roku. W kwietniu z pułkiem został skierowany na front litewsko-białoruski, gdzie dowodził plutonem strzelców. W końcu sierpnia został ranny (zgniecenie klatki piersiowej) i umieszczony w szpitalu wojskowym w Warszawie. Po wypisaniu ze szpitala 10 października 1920 roku został przeniesiony do rezerwy.

W Koźminie, w latach 1921-1927 trudnił się handlem, a następnie pracował w Powiatowym Urzędzie PW i WF. 11 kwietnia 1927 roku został awansowany na stopień podporucznika w korpusie osobowym oficerów piechoty ze starszeństwem od 1 lipca 1925 roku i wcielony do 55. Poznańskiego Pułku Piechoty w Lesznie. Ćwiczenia wojskowe jako rezerwista odbył w 1927 roku w Szkole Podchorążych Rezerwy Piechoty nr 5 w Krakowie, w 1929 roku w Centralnej Szkole Strzelniczej w Toruniu, w 1931 i 1933 w macierzystym pułku. W latach 1930-1931 był zatrudniony na stanowisku sekretarza Starostwa Powiatowego w Koźminie, następnie w Powiatowej Komendzie Związku Strzeleckiego w Krotoszynie, a od 1938 roku był urzędnikiem w Starostwie w Gostyniu. 21 sierpnia 1939 roku został zmobilizowany i przydzielony do ośrodka zapasowego 14. Dywizji Piechoty w Kutnie. Od 4 września rozpoczął się odwrót batalionów ośrodka w kierunku Warszawy. 10 września bataliony dotarły do Mińska.

17 września na wieść o agresji sowieckiej kolumna, w której znajdował się ppor. Krupczyński, odeszła w kierunku granicy rumuńskiej. Dwa dni później została pod Bursztynem otoczona i wzięta do niewoli sowieckiej. Około 600 żołnierzy i oficerów początkowo trzymano na dworze, w ogrodzeniu cerkwi, czy kościoła, a po trzech dniach wywieziono. Ppor. Krupczyński początkowo trafił do Kozielska (tutaj spotkał Leona Białęskiego), skąd wysłał w grudniu pocztówkę do żony. Zimą 1940 roku został przewieziony do Starobielska, skąd do rodziny w Borku nadeszła pocztówka napisana w marcu. W obozie spotkał znajomych, Zbigniewa Kołackiego i Wiktora Jokla. Na liście oficerów przetrzymywanych w Starobielsku miał numer 1719. Z obozu został wywieziony 24 kwietnia 1940 roku transportem przez Wałujki do Charkowa na podstawie listy NKWD nr 046/1 lub 046/2 datowanych 22 kwietnia i zastrzelony w piwnicy budynku NKWD w nocy 25/26 kwietnia 1940 roku. Jego ciało wrzucono do zbiorowego dołu w podmiejskim lesie. Odznaczony był Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918-1921, Odznaką Pamiątkową Wojsk Wielkopolskich Frontu Litewsko-Białoruskiego i Obrony Lwowa.

18 kwietnia 1928 roku zawarł związek małżeński ze Stefanią Bogusiewicz z Borku. Miał dwoje dzieci (Witold, ur. 16 stycznia 1929 roku i Bożena, ur. 2 lutego 1930 roku).

CAW Ap. 13786; KKiMN 63-19007. – A. Moszyński: Lista katyńska, Londyn 1982, s. 293; P. Bauer, J. Zielonka, *Męczeńska droga przez mękę*, Kościan 1990, s. 29, 48, 57; J. Tucholski, *Mord w Katyniu*, Warszawa 1991, s. 437; T. Kryśka-Karski, *Straty korpusu oficerskiego*, Londyn 1996, s. 211; *Księga pochowanych żołnierzy*, Pruszków 1996, s. 196; *Rozstrzelani w Charkowie*, Warszawa 1996, s. 102; *Charków: księga cmentarna*, Warszawa 2003, s. 264. – Informacje córki Bożeny Krupczyńskiej z Poznania; W. Śmigielski, *Mieszkańcy Gostynia i okolic w mogiłach katyńskich*, Gostyń 2015, s. 60-61.